

Bryssel, 30. marraskuuta 2023
(OR. en)

16100/23

FISC 275
ECOFIN 1294

ILMOITUS: I/A-KOHTA

Lähettäjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Pysyvien edustajien komitea / Neuvosto
Ed. asiak. nro:	15502/23
Asia:	Ecofin-neuvoston selvitys Eurooppa-neuvostolle verotusasioista – Hyväksyminen

1. Ecofin-neuvostoa pyydettiin laatimaan selvitys Eurooppa-neuvostolle useista esillä olleista, erityisesti maaliskuu- ja kesäkuussa 2012, toukokuussa 2013, joulukuussa 2014 ja lokakuussa 2017 annetuissa Eurooppa-neuvoston päätelmissä mainituista verotusasioista.
2. Korkean tason verotustyöryhmä laati ja hyväksyi 23. marraskuuta 2023 ehdotuksen Eurooppa-neuvostolle annettavaksi Ecofin-neuvoston selvitykseksi verotusasioista, jotta se voidaan toimittaa neuvostolle 8. joulukuuta 2023. Sovittiin myös siitä, että neuvoston pääsihteeristö tekee tavanmukaiset tietopäivitykset (osat hakasulkeissa) neuvoston istunnon jälkeen ennen kuin selvityksen lopullinen versio julkistetaan.
3. Pysyvien edustajien komiteaa pyydetään näin ollen ehdottamaan neuvostolle (Ecofin), että se hyväksyisi esityslistansa A-kohtana tämän ilmoituksen liitteenä olevan selvityksen toimitettavaksi Eurooppa-neuvostolle (14.–15. joulukuuta 2023).

EHDOTUS: ECOFIN-NEUVOSTON SELVITYS EUROOPPA-NEUVOSTOLLE VEROTUSASIOISTA

A. JOHDANTO

1. Tässä neuvoston selvityksessä esitetään katsaus neuvostossa Espanjan puheenjohtajakaudella saavutetusta edistymisestä sekä tilannekatsaus verotusalan tärkeimmistä asiakokonaisuuksista, joista käydään parhaillaan neuvotteluja. Selvitys on laadittu niiden keskustelujen pohjalta, joita korkean tason verotustyöryhmässä, jäljempänä 'korkean tason työryhmä', on sen toimeksiannon mukaisesti käyty sellaisista horisontaalisista veropoliittisista kysymyksistä, joilla on strategista merkitystä.
2. Selvityksessä otetaan huomioon asian käsittely neuvostossa. Siinä käsitellään kysymyksiä, jotka on tuotu esiin monissa Eurooppa-neuvoston päätelmissä vuodesta 2012 alkaen¹, Eurooppa-neuvoston jäsenten 25. maaliskuuta 2021 antamassa julkilausumassa², arvonlisäveron alalla vuonna 2012³ ja vuonna 2016⁴ annetuissa neuvoston päätelmissä, digitaalitalouden liikevoiton verotuksen haasteisiin vastaamisesta vuonna 2017 annetuissa neuvoston päätelmissä⁵, EU:ssa verotuksen alalla tehtävän hallinnollisen yhteistyön tulevasta kehityksestä vuonna 2020 annetuissa neuvoston päätelmissä⁶ sekä oikeudenmukaisesta ja tehokkaasta verotuksesta elpymisen aikoina, digitalisaatioon liittyvistä verohaasteista ja veroalan hyvästä hallintotavasta EU:ssa ja sen ulkopuolella 27. marraskuuta 2020 annetuissa neuvoston päätelmissä⁷.
3. Puheenjohtajavaltio Espanja määritteli veropolitiikan alan painopisteiksi edistymisen uudessa kansainvälisessä verotuskehityksessä sekä aggressiivisen verosuunnittelun torjunnan lujittamalla petostentorjuntaa ja veronkiertoa koskevia toimenpiteitä. Erityisesti
 - puututaan yhteisöihin, joilla ei ole substanssia tai on vain vähimmäissubstanssia jäsenvaltioissa ja joiden pääasiallisena tavoitteena on saada veroetua muiden jäsenvaltioiden veropohjaa heikentämällä;hyödynnetään digitalisaatiota

¹ EUCO 4/3/12 REV 3 (kohdat 9 ja 21), EUCO 76/12, EUCO 75/1/13 REV 1, EUCO 14/17 (kohta 11), EUCO 10/20 (kohdat A29 ja 147) ja EUCO 13/20.

² Asiak. ST 18/21.

³ Asiak. ST 9586/12.

⁴ Asiak. ST 9494/16.

⁵ Asiak. ST 15175/17.

⁶ Asiak. ST 8482/20.

⁷ Asiak. ST 13350/20.

arvonlisäveropetosten estämiseksi ja EU:n yritysten tukemiseksi;

- kehitetään tehokkaampi menettely lähdeverotuksen hallintaa varten; ja
- lujitetaan jäsenvaltioiden veroviranomaisten välistä yhteistyötä ja edistetään verotusalan hyvää hallintoa.

4. Osoituksena verotusalan merkityksestä painopisteenä puheenjohtajavaltio Espanja järjesti 24 koko päivän kestänyttä ja neljä puoli päivää kestänyttä verotustyöryhmän kokousta, kaksi koko päivän kestänyttä ja yhden puoli päivää kestäneen käytännesääntötyöryhmän kokouksen ja kaksi puoli päivää kestänyttä veroasioiden erityisasiantuntijoiden kokousta. Kaikkien keskeneräisten asiakokonaisuuksien käsittelyä jatkettiin, mukaan lukien hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla annetun direktiivin muuttaminen, ehdotukset, jotka sisältyvät arvonlisäveroa digitaalisella aikakaudella koskevaan pakettiin, ylimääräisten lähdeverojen nopeampaa ja turvallisempaa alentamista koskeva ehdotus (FASTER), kuoriyhtiöiden verotustarkoituksiin tapahtuvan väärinkäytön estämistä koskeva ehdotus (UNSHELL), ehdotus neuvoston direktiiviksi mikroyrityksiä sekä pieniä ja keskisuuria yrityksiä koskevan päätoimipaikkaverotukseen perustuvan järjestelmän perustamisesta, ehdotus neuvoston direktiiviksi siirtohinnoittelusta ja ehdotus neuvoston direktiiviksi yritysten tuloverotusta Euroopassa koskevasta kehyksestä (BEFIT), veroasioissa yhteistyöhaluttomista lainkäyttöalueista laaditun EU:n luettelon päivitykset sekä energiaverodirektiivin tarkistaminen.

5. Tarkemmin sanoen neuvosto

- a) pani merkille veropohjan rapautumista ja voitonsiirtoja koskevan OECD:n ja G20-maiden osallistavan kehyksen edistymisen neuvotteluissa kahden pilarin ratkaisusta talouden digitalisaatiosta verotukseen aiheutuviin haasteisiin vastaamiseksi ja hyväksyi lausuman tästä aiheesta;
- b) hyväksyi EU:n ja sen jäsenvaltioiden puolesta esitettävän kannan veroyhteistyöstä Yhdistyneissä kansakunnissa YK:n pääsihteerin 8. elokuuta 2023 julkaisemaan raporttiin sisältyvien päätelmien osalta;
- c) hyväksyi neuvoston direktiivin direktiivin 2011/16/EU (DAC 8) muuttamisesta;
- d) eteni huomattavasti kohti yhteisymmärrystä neuvoston direktiivistä ylimääräisten lähdeverojen nopeammasta ja turvallisemmasta alentamisesta;

- e) pani merkille puheenjohtajavaltion tilanneselvityksen arvonlisäveroa digitaalisella aikakaudella koskevasta paketista;
 - f) vei eteenpäin neuvotteluja ehdotuksesta neuvoston direktiiviksi kuoriryhtiöiden verotustarkoituksiin tapahtuvan väärinkäytön estämistä koskevista säännöistä analysoimalla useita uusia lähestymistapoja, jotta eriäviä näkemyksiä ehdotuksen tärkeistä osista saadaan tuotua lähemmäs toisiaan;
 - g) edistyi käsittelyssä, joka koski ehdotusta neuvoston direktiiviksi energiatuotteiden ja sähkön verotusta koskevan unionin kehyksen uudistamisesta (uudelleenlaadittu) ja
 - h) alkoi käsitellä ehdotusta neuvoston direktiiviksi mikroyrityksiä sekä pieniä ja keskisuuria yrityksiä koskevan päätoimipaikkaverotukseen perustuvan järjestelmän perustamisesta, ehdotusta neuvoston direktiiviksi siirtohinnoittelusta ja ehdotusta neuvoston direktiiviksi yritysten tuloverotusta Euroopassa koskevasta kehyksestä (BEFIT).
6. Käytännösääntöryhmä (yritysverotus) käsitteli myös edelleen nykyiseen toimeksiantoonsa kuuluvia asioita, joita ovat muun muassa EU:n luettelo veroasioissa yhteistyöhaluttomista lainkäyttöalueista, kuten sen puolivuotisselvityksestä⁸ ilmenee. Neuvosto päivitti EU:n luettelon viimeksi 17. lokakuuta 2023⁹.
7. Kutakin asiaa käsitellään tarkemmin jäljempänä.

⁸ Asiak. 15757/23 + ADD 1–12.

⁹ EUVL C, 23.10.2023, C/2023/437.

B. EU:N VEROLAINSÄÄDÄNTÖ

1) Välitön verotus

a) FASTER

8. Komissio antoi 19. kesäkuuta 2023 ehdotuksen neuvoston direktiiviksi ylimääräisten lähdeverojen nopeammasta ja turvallisemmasta alentamisesta (FASTER)¹⁰. Ehdotuksen tarkoituksena on ottaa käyttöön kaikkialla EU:ssa tehokkaampia (ja yhdenmukaisempia) menettelyjä, joita sovelletaan jäsenvaltioiden julkisen kaupankäynnin kohteena olevien arvopapereiden hallussapidosta saatavasta tulosta (osakkeiden osingoista ja joukkovelkakirjojen koroista) perimien lähdeverojen alentamiseen rajatylittävissä tapauksissa. Suurten rahoituksen välittäjien pakollisen rekisterin ja standardoitua raportointia koskevien vaatimusten samoin kuin verotuksen alentamiseen sovellettavien yhdenmukaisten menettelyjen ja verovelvollisille (sijoittajille) tarkoitetun verotuksellista kotipaikkaa koskevan digitaalisen EU:n todistuksen avulla pyritään saavuttamaan kaksi tavoitetta, jotka ovat unionin pääomamarkkinoiden asianmukaisen toiminnan tukeminen helpottamalla rajatylittäviä sijoituksia ja oikeudenmukaisen verotuksen varmistaminen estämällä veropetoksia ja väärinkäytöksiä tällä alalla.
9. Puheenjohtajavaltio Espanja piti tätä lainsäädäntöehdotusta tärkeänä painopisteenä ja sai aikaan hyvää teknistä edistymistä verotustyöryhmässä (joka kokoontui kuusi kertaa ja jossa keskusteltiin neljästä kompromissitekstistä).
10. Tämän lainsäädäntöehdotuksen teknisestä analyysistä ja jäsenvaltioiden kanssa käydyistä keskusteluista kävi ilmi, että komission alun perin ehdottamaa tekstiä on muutettava ennen kuin se voidaan toimittaa neuvostolle hyväksyttäväksi. Sen vuoksi puheenjohtajavaltio Espanja teki tekstiin useita muutoksia ja erityisesti
- muutti verotuksellista kotipaikkaa koskevan digitaalisen todistuksen myöntämiseen sovellettavia sääntöjä;
 - sisällytti tekstiin säännöksiä, joiden ansiosta sertifioidut rahoituksen välittäjät voivat toimia sertifioimattomina välittäjinä, jotta voidaan helpottaa alennuksen soveltamista ja täyttää veroviranomaisille raportoitavat tiedot;
 - lujitti sertifioitujen rahoituksen välittäjien raportoimien tietojen soveltamisalaa ja tarkensi useita muita asiaan liittyviä säännöksiä;
 - selvensi edellytyksiä, joiden nojalla jäsenvaltiot voivat hylätä nopeaa palautusta koskevat pyynnöt, jotta vähennetään mahdollisuuksia esittää vilpillisiä hakemuksia;

¹⁰ Asiak. 10820/23 + ADD 1–5.

- lisäksi epäsuoriin sijoituksiin liittyviin tapauksiin sovellettavia erityisiä säännöksiä, ja
- tarkensi edelleen viivästyskorjoja, vastuuvollisuutta, henkilötietojen suojaa ja tulevan direktiivin arviointia koskevia säännöksiä.

11. Yksi neuvottelujen tärkeimmistä kysymyksistä on useiden jäsenvaltioiden pyytämä mahdollisuus säilyttää nykyiset lähdeveron alentamista tulon lähteellä koskevat järjestelmänsä. Neuvotteluissa edistymiseksi puheenjohtajavaltio ehdotti tällaisen mahdollisuuden lisäämistä tietyin edellytyksin. Yksi valtuuskunta esitti, että rahoituksen välittäjien rekisterin perustaminen ja raportointivelvoitteet olisivat jäsenvaltioille vapaaehtoisia.
12. Ehdotuksesta käytiin yleinen periaatekeskustelu korkean tason työryhmän kokouksessa 23. marraskuuta. Tuolloin kävi selvästi ilmi, että asian käsittelyssä on edistytty merkittävästi. Etenkin säännöstä verotuksellista kotipaikkaa koskevasta sähköisestä todistuksesta kannatetaan laajalti. Ehdotuksen teknistä tarkastelua on kuitenkin jatkettava ennen kuin se voidaan toimittaa neuvostolle yleisnäkemyksen hyväksymistä varten.

b) Kuoriyhtiöiden väärinkäyttö

13. Komissio esitti 22. joulukuuta 2021 ehdotuksen neuvoston direktiiviksi kuoriyhtiöiden verotustarkoituksiin tapahtuvan väärinkäytön estämistä koskevista säännöistä ja direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta ("Unshell"-ehdotus)¹¹.
14. Ehdotuksen tavoitteena on estää sellaisten yritysten välityksellä toteutettu veronkierto ja verovilppi, joilla ei ole vähimmäissubstanssia, ja edistää sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa. Ehdotuksella pyritään torjumaan kuoriyhtiöiden avulla tapahtuva väärinkäyttö väärin verotustarkoituksiin ja varmistamaan, että EU:ssa toimivat kuoriyhtiöt, jotka eivät harjoita lainkaan tai harjoittavat vain hyvin vähän taloudellista toimintaa, eivät voi hyötyä veroeduista.
15. Ehdotus esiteltiin korkean tason työryhmässä valtuuskunnille 6. tammikuuta 2022, ja puheenjohtajavaltio Ranska ilmoitti aikovansa aloittaa keskustelun asiasta neuvostossa. Ehdotuksen ensimmäinen artiklakohtainen käsittelykierros saatiin päätökseen 23. toukokuuta Ranskan puheenjohtajakaudella.

¹¹ Asiak. ST 15296/21.

16. Tšekin puheenjohtajakaudella tapahtui edistymistä verovaikutuksiin liittyvien jatkotoimien selvittämisessä, ja joistakin ehdotuksen osista, kuten niiden yksiköiden yksilöimisestä, joilla ei ole vähimmäissubstanssia, sekä tietojenvaihdosta toimitettiin kompromissitekstejä. Useimmat valtuuskunnat kannattivat ehdotuksen tavoitteita periaatteellisesti, mutta katsoivat, että yhteisymmärryksen saavuttaminen vaati vielä runsaasti teknistä työtä.
17. Ruotsin puheenjohtajakaudella edistyi useissa kiistanalaisissa kysymyksissä, kuten soveltamisalassa, vähimmäissubstanssin kriteereissä, verovaikutuksissa ja verotuksellista kotipaikkaa koskevassa todistuksessa. Korkean tason työryhmä antoi ohjeita näiden ja muiden avoinna olevien kysymysten jatkokäsittelyä varten. Valtuuskunnat korostivat tämän monitahoisen direktiivin eri osien välisiä yhteyksiä, mikä tarkoittaa sitä, että yhdessä direktiivin osassa valittu lähestymistapa voisi vaikuttaa ratkaisuun muissa osissa.
18. Puheenjohtajavaltio Espanja jatkoi asian käsittelyä verotustyöryhmän kokouksissa 4. heinäkuuta ja 5. syyskuuta sekä korkean tason työryhmässä 4. lokakuuta ja 23. marraskuuta. Heinäkuun työryhmässä keskusteltiin seuraavista kysymyksistä: verovaikutukset, yhteydet väärinkäytösten estämistä koskevaan kansalliseen lainsäädäntöön, vapautetut yksiköt, vähimmäissubstanssi, oletaman kumoaminen, hallinnollisen rasituksen vähentäminen, verotuksellista kotipaikkaa koskeva todistus ja tietojenvaihto. Valtuuskuntien esittämien näkemysten ja edellisillä puheenjohtajakausilla saavutetun edistymisen perusteella puheenjohtajavaltio esitti syyskuussa koko direktiiviehdotuksen kattavan kompromissitekstin. Valtuuskuntien näkemykset kyseisestä tekstistä olivat siinä määrin eriäviä, ettei yhteisymmärrystä saatu aikaan, jolloin ratkaisuksi ehdotettiin kaksivaiheista lähestymistapaa. Sen mukaan direktiivi sisältäisi ensimmäisessä vaiheessa useiden sovittujen tunnusmerkkien pohjalta toteutettavan automaattisen tietojenvaihdon, jonka kanssa samanaikaisesti sovellettaisiin tarvittaessa kansallisia verovaikutuksia. Toisessa vaiheessa vaihdettaisiin jäsenvaltioiden parhaita käytäntöjä kyseisten tietojen käytöstä verovaikutusten soveltamiseksi. Lisäksi ehdotettiin, että kyseisten käytäntöjen arvioinnin jälkeen tulevaisuudessa voitaisiin tarvittaessa esittää uusi ehdotus.

19. Lokakuussa puheenjohtajavaltio kysyi korkean tason työryhmässä, haluaisivatko valtuuskunnat jatkaa kompromissitekstin käsittelyä vai voisivatko ne harkita kaksivaiheista lähestymistapaa. Vaikka kaksivaiheisen lähestymistavan periaatetta jossain määrin kannatettiin, useat valtuuskunnat katsoivat, että sillä ei ratkaistaisi tärkeimpiä avoinna olevia kysymyksiä. Monet valtuuskunnat myös katsoivat, että se saattaa edellyttää tarkempaa analysointia. Kyseisessä kokouksessa komissio ehdotti vaihtoehtoista etenemistapaa, joka perustuisi vähimmäissääntelyyn ja verovaikutusten välinevalikoimaan. Kun otetaan huomioon, että kaksivaiheisen lähestymistavan teknistä tarkastelua on vielä jatkettava, puheenjohtajavaltio toimitti marraskuussa kokoontuneelle korkean tason työryhmälle komission ehdotuksiin perustuvan ehdotuksen selvittääkseen, voisiko se olla hyväksyttävissä oleva vaihtoehto etenemiselle asian käsittelyssä. Tästä uudesta ehdotuksesta ei kuitenkaan päästy sopimukseen, jonka kaikki voisivat hyväksyä. Keskusteluja on vielä jatkettava, jotta avoinna olevista kysymyksistä päästään kompromissiratkaisuihin.

c) *Ehdotukset neuvoston direktiiveiksi BEFIT-kehyksestä, siirtohinnoittelusta ja päätoimipaikkaverotukseen perustuvasta järjestelmästä*

20. Komissio esitti 12. syyskuuta 2023 kolme tärkeää uutta lainsäädäntöehdotusta neuvoston direktiiveiksi yhteisöverotuksen alalla:

- ehdotus neuvoston direktiiviksi yritysten tuloverotusta Euroopassa koskevasta kehyksestä (BEFIT)¹², jonka keskeisenä tavoitteena on kehittää yhteinen yhteisöverokehys suurille monikansallisille yrityksille EU:ssa. BEFIT-kehystä koskevan ehdotuksen myötä komissio peruutti yhteistä (yhdistettyä) yhteisöveropohjaa (CCTB/CCCTB) koskevat ehdotukset, joita neuvosto oli käsitellyt vuodesta 2016 alkaen ja joiden käsittely oli keskeytetty kahden pilarin uudistuksesta veropohjan rapautumista ja voitonsiirtoja koskevan OECD:n ja G20-maiden osallistavan kehyksen puitteissa käytävien maailmanlaajuisen neuvottelujen vuoksi;

¹² Asiak. ST 12965/23 + ADD 1–3.

- ehdotus neuvoston direktiiviksi siirtohinnoittelusta¹³, jonka pääasiallisena tavoitteena on sisällyttää EU:n lainsäädäntöön siirtohinnoittelua koskevat keskeiset periaatteet ja säännöt, joista sovitaan OECD:n puitteissa, ja antaa mahdollisuus vahvistaa unionin sisällä yhteisiä sitovia sääntöjä siitä, kuinka markkinaehtoperiaatetta olisi sovellettava tiettyihin liiketoimiin;
- ehdotus neuvoston direktiiviksi itsenäisiä mikroyrityksiä sekä pieniä ja keskisuuria yrityksiä koskevan päätoimipaikkaverotukseen perustuvan järjestelmän perustamisesta¹⁴. Ehdotuksen tarkoituksena on yksinkertaistaa sellaisten mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten yhteisöverosäännösten noudattamista, jotka päättävät harjoittaa rajatylittävää toimintaa EU:ssa. Komissio ehdottaa, että pk-yritykset, joilla on kiinteä toimipaikka vähintään yhdessä muussa (isäntä)jäsenvaltiossa, voisivat vapaaehtoisesti edelleen soveltaa niille tuttuja verosääntöjä (kotijäsenvaltion verosääntöjä) sekä laskea ja raportoida toisessa (isäntä)jäsenvaltiossa sijaitsevan kiinteän toimipaikkansa veronalaisen tuloksen kotijäsenvaltionsa veroviranomaisille. Viimeksi mainittu puolestaan soveltaisi isäntjäsenvaltion verokantaa veronalaiseen tulokseen ja kantaisi kiinteän toimipaikan tuottaman yhteisöveron ja sen jälkeen siirtäisi saadut verotulot asianomaisille isäntjäsenvaltioille. Tällä järjestelmällä voitaisiin vähentää sääntöjen noudattamisesta pk-yrityksille aiheutuvia kustannuksia, kannustaa pk-yrityksiä laajentamaan toimintaansa rajojen yli ja edistää tasapuolisia toimintaedellytyksiä pk-yritysten osallistumiselle sisämarkkinoille.

21. Jäsenvaltiot ovat aloittaneet näiden kolmen ehdotuksen analysoinnin ja teknisen käsittelyn verotustyöryhmässä. Asiasta on järjestetty kolme verotustyöryhmän kokousta.

¹³ Asiak. 12954/23 + ADD 1.

¹⁴ Asiak. ST 12951/23 + ADD 1–5.

d) Direktiivi maailmanlaajuisesta vähimmäisverotuksesta (pilari II) ja veropohjan rapautumista ja voitonsiirtoja koskevan osallistavan kehyksen neuvottelut kahden pilarin ratkaisusta

22. Jäsenvaltioiden olisi saatettava monikansallisten konsernien ja suurten kotimaisten konsernien maailmanlaajuisen vähimmäisverotason varmistamisesta unionissa 15. joulukuuta 2022 annettu neuvoston direktiivi (EU) 2022/2523¹⁵ (pilari II -direktiivi) osaksi kansallista lainsäädäntöään viimeistään 31. joulukuuta 2023.
23. Veropohjan rapautumista ja voitonsiirtoja koskeva OECD:n ja G20-maiden osallistava kehys ilmoitti heinäkuussa 2023 kahden pilarin uudistuksen jäljellä olevien osatekijöiden edistymisestä selvityksessään ”Kahden pilarin ratkaisu talouden digitalisaatiosta verotukseen aiheutuviin haasteisiin vastaamiseksi”. Pilarin II osalta osallistavassa kehyksessä hyväksyttiin 13. heinäkuuta 2023 asiakirjapaketti, johon sisältyi yhteisymmärrys GloBE-tietoja koskevan ilmoituksen tietopisteistä ja uusia hallinnollisia ohjeita, erityisesti kahden uuden safe harbour -järjestelmän sisällyttäminen. Puheenjohtajavaltio antoi (14. heinäkuuta 2023) Ecofin-neuvostolle näistä asioista ajantasaiset tiedot¹⁶.
24. Veropohjan rapautumista ja voitonsiirtoja koskevassa OECD:n ja G20-maiden osallistavassa kehyksessä on tähän mennessä edistytty tarkistetun aikataulun mukaisesti. Pilarin II veronalaisuuden vaatimusta koskevaa sääntöä (Subject to Tax Rule, STTR) koskeva monenvälinen väline on asetettu allekirjoitettavaksi 2. lokakuuta 2023 alkaen. Tämän välineen ja kahdenvälisen neuvottelujen ansiosta maat voivat panna veronalaisuuden vaatimusta koskevan säännön tehokkaasti täytäntöön voimassa olevissa kahdenvälisissä verosopimuksissaan. Edistystä on tapahtunut myös siltä osin kuin on kyse pilarin I molempien osatekijöiden (määrä A ja määrä B) jäljellä olevista näkökohdista ja monenvälisestä yleissopimuksesta, jolla pannaan täytäntöön erityisesti määrä A. Valtuuskunnille tiedotetaan säännöllisesti neuvottelujen tilanteesta korkean tason työryhmässä.
25. Näitä aiheita koskevan meneillään olevan työskentelyn ja kahdenvälisen yhteydenpidon huomioon ottaen puheenjohtajavaltio ehdotti, että nyt kun neuvottelut ovat loppuvaiheessa, jäsenvaltiot keskustelisivat siitä, olisiko Ecofin-neuvoston mahdollista vahvistaa uudelleen poliittinen tukensa kahden pilarin ratkaisulle.

¹⁵ EUVL L 328, 22.12.2022, s. 1.

¹⁶ Ks. asiak. 11223/23.

26. Veroasioiden erityisasiantuntijoiden 13. lokakuuta 2023 pidetyn kokouksen ja kahdenvälisen yhteyksien sekä pysyvien edustajien komitean (Coreper II) 31. lokakuuta pidetyn kokouksen jälkeen neuvosto hyväksyi 9. marraskuuta 2023 lausuman, jossa se muun muassa piti myönteisenä ja tuki osallistavassa kehyksessä saavutettua sopimusta pilarin II soveltamista koskevista selvennyksistä, jotka sisältyvät osallistavan kehyksen joulukuussa 2022, helmikuussa 2023 ja heinäkuussa 2023 hyväksymiin hallinnollisiin ohjeisiin, mukaan lukien aliverotettujen voittotulojen safe harbour -siirtymäsääntö ja ehdot täyttävän kotimaisen vähimmäistäydennysveron safe harbour -sääntö, siirrettäviä verohyvityksiä koskevat uudet ohjeet sekä safe harbour -aiheinen maakohtainen raportointi ja GloBE-tietoja koskeva ilmoitus. Lisäksi komissio esitti neuvoston istunnon pöytäkirjaan merkittävän lausuman, jossa se esitti näkemyksensä, jonka mukaan osallistavan kehyksen joulukuussa 2022, helmikuussa 2023 ja heinäkuussa 2023 hyväksymät hallinnolliset ohjeet ovat yhteensopivia pilari II -direktiivin kanssa¹⁷.

2) Välillinen verotus

a) Arvonlisävero digitaalisella aikakaudella

27. Komissio julkaisi 8. joulukuuta 2022 pakettinsa ”Arvonlisäverosäännöt digitaalisella aikakaudella”, joka sisältää kolme ehdotusta:

- ehdotus neuvoston direktiiviksi direktiivin 2006/112/EY muuttamisesta arvonlisäverosääntöjen mukauttamiseksi digiaikaan¹⁸;
- ehdotus neuvoston asetukseksi asetuksen (EU) N:o 904/2010 muuttamisesta digiajan edellyttämien alv-alan hallinnollista yhteistyötä koskevien järjestelyjen osalta¹⁹; ja
- ehdotus neuvoston täytäntöönpanoasetukseksi täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 282/2011 muuttamisesta tiettyjä alv-järjestelmiä koskevien tietovaatimusten osalta²⁰.

¹⁷ Neuvoston direktiivi (EU) 2022/2523, annettu 14. joulukuuta 2022, monikansallisten konsernien ja suurten kotimaisten konsernien maailmanlaajuisen vähimmäisverotason varmistamisesta unionissa (EUVL L 328, 22.12.2022, s. 1).

¹⁸ Asiak. ST 15841/22.

¹⁹ Asiak. ST 15842/22.

²⁰ Asiak. ST 15843/22.

28. Paketilla on kolme tavoitetta. Ensinnäkin se pyrkii nykyaikaistamaan alv-raportointivelvoitteita ottamalla käyttöön digitaalisia raportointivaatimuksia sähköisen laskutuksen perusteella. Toiseksi se aikoo vastata alustatalouden haasteisiin päivittämällä sovellettavia alv-sääntöjä. Kolmanneksi sillä pyritään keventämään hallinnollista raskautta siirtymällä kohti yhteistä alv-rekisteröitymistä.
29. Komissio esitteli paketinsa työryhmän kokouksessa Tšekin puheenjohtajakaudella, ja puheenjohtajavaltio Ruotsi aloitti paketin käsittelyn, mukaan lukien ehdotusten kaikkia kolmea näkökohtaa koskevat kompromissitekstit, joita valtuuskunnat pitivät asianmukaisena perustana jatkokäsittelylle.
30. Asian jatkokäsittelyn ohjaamiseksi neuvosto kävi 16. kesäkuuta 2023 ehdotuksista periaatekeskustelun, jonka korkean tason työryhmä oli valmistellut 1. kesäkuuta 2023. Ministerit suhtautuivat keskustelussa yleisesti ottaen myönteisesti komission ehdotusten päälinjoihin ja Ruotsin puheenjohtajakaudella saavutettuun edistymiseen. Monet ministerit peräsivät myös joustoa kansallisiin digitaalisiin raportointikehyksiin ja täsmällisen muodon työstämistä sille tehostetulle roolille, joka annettaisiin alustoille arvonlisäveron kantamiseen lyhytaikaisen vuokramajoituksen ja matkustajaliikennepalvelujen alalla.
31. Puheenjohtajavaltio Espanja jatkoi paketin kaikkien kolmen osan käsittelyä, mutta edistyminen oli konkreettisinta alustatalouden ja yhteisen alv-rekisteröitymisen osalta.
32. Yhteiseen alv-rekisteröitymiseen liittyvien osien osalta puheenjohtajavaltio otti huomioon monien valtuuskuntien huolenaiheet poistamalla ne ehdotuksen osat, jotka liittyvät oletettua luovuttajaa tai suorittajaa koskevan säännöksen laajentamiseen sekä taide-esineisiin ja käytettyihin tavaroihin. Tuontia koskevaan pakolliseen arvonlisäveron erityisjärjestelmään liittyvän uuden ominaisuuden käsittelyä lykättiin käsiteltäväksi unionin tullikoodeksin uudistuksen arvonlisäveronäkökohtien yhteydessä, mihin oli syynä muun muassa se, että useat jäsenvaltiot vastustivat tuontia koskevan arvonlisäveron erityisjärjestelmän (IOSS) pakollista käyttöä, ja että muutamat näistä jäsenvaltioista ehdottivat vaihtoehtoisten ratkaisujen tarkastelua.

33. Alustoihin liittyvän osan osalta puheenjohtajavaltion pyrkimyksenä oli sovittaa yhteen niiden valtuuskuntien kanta, jotka epäilivät oletettua luovuttajaa tai suorittajaa koskevan säännön noudattamista tai peräsivät lisäjoustoa lyhytaikaiseen vuokramajoitukseen ja matkustajaliikennepalveluihin, niiden valtuuskuntien näkemysten kanssa, joiden pyrkimyksenä oli minimoida hajanaisuus sisämarkkinoilla. Vaikka jäsenvaltioiden enemmistö kannattaa puheenjohtajavaltion viimeisintä kompromissitekstiä, muutamat valtuuskunnat eivät voineet kannattaa sitä ja jotkin valtuuskunnat ehdottivat, että oletettua luovuttajaa tai suorittajaa koskevan säännön soveltaminen olisi vapaaehtoista, ja muutama valtuuskunta ehdotti, että oletettua luovuttajaa tai suorittajaa koskeva sääntö korvattaisiin raportointivelvoitteilla.
34. Asiaa käsiteltiin kahdeksassa verotustyöryhmän kokouksessa heinä-, syys-, loka- ja marraskuussa sekä kahdessa korkean tason työryhmän kokouksessa heinä- ja marraskuussa. Paketin edistymistä käsitellään tarkemmin tilanneselvityksessä ST 15877/23.
- b) Energiaverodirektiivin tarkistaminen
35. Komissio toimitti 14. heinäkuuta 2021 ehdotuksen neuvoston direktiiviksi energiatuotteiden ja sähkön verotusta koskevan unionin kehyksen uudistamisesta (uudelleenlaadittu)²¹, jäljempänä 'ehdotus energiaverodirektiiviksi'.
36. Ehdotus energiaverodirektiiviksi on osa 55-valmiuspakettia²², jolla pyritään toteuttamaan EU:n kunnianhimoiset tavoitteet, joiden mukaisesti päästöjä on vähennettävä vähintään 55 prosenttia vuoteen 2030 mennessä vuoden 1990 tasoihin verrattuna ja ilmastoneutraaliustavoite on saavutettava vuoteen 2050 mennessä. Valmiuspaketti koostuu joukosta toisiinsa liittyviä ehdotuksia, joilla pyritään samaan tavoitteeseen eli oikeudenmukaisen, kilpailukykyisen ja vihreän siirtymän varmistamiseen vuoteen 2030 mennessä ja sen jälkeen.
37. Ehdotuksella energiaverodirektiiviksi pyritään seuraaviin tavoitteisiin:
- luodaan mukautettu kehys, jolla edistetään EU:n vuotta 2030 koskevia tavoitteita ja vuotta 2050 koskevaa ilmastoneutraaliustavoitetta Euroopan vihreän kehityksen ohjelman puitteissa. Tämä edellyttäisi energiatuotteiden ja sähkön verotuksen yhdenmukaistamista EU:n energia-, ympäristö- ja ilmastopolitiikkojen kanssa, mikä edistäisi EU:n pyrkimyksiä vähentää päästöjä;
 - luodaan puitteet, joilla säilytetään EU:n sisämarkkinat ja parannetaan niitä päivittämällä energiatuotteiden soveltamisalaa ja verokantojen rakennetta sekä järkiperaistamalla verovapautusten ja veronalennusten käyttöä jäsenvaltioissa; ja

²¹ Asiak. ST 10872/21.

²² Asiak. ST 10849/21.

c) säilytetään valmiudet tuottaa tuloja jäsenvaltioiden talousarvioihin.

38. Neuvosto (Ecofin) pani 17. kesäkuuta 2022 merkille puheenjohtajavaltion tilanneselvityksen energiaverodirektiiviä koskevasta ehdotuksesta²³. Neuvosto (Ecofin) kävi 6. joulukuuta 2022 periaatekeskustelun²⁴ ehdotuksesta energiaverodirektiiviksi ja antoi poliittista ohjausta jatkotoimia varten. Yleisesti ottaen ministerit kannattivat puheenjohtajavaltion joustavampaa lähestymistapaa ja halusivat löytää ratkaisuja avoimna oleviin kysymyksiin. Teknistä analyysia jatkettiin poliittisen ohjauksen perusteella vuoden 2023 alkupuoliskolla ja esitettiin täydellinen tarkistettu kompromissiteksti.
39. Puheenjohtajavaltio Espanja jatkoi energiaverodirektiivin tarkistamista koskevaa työtä edellisillä puheenjohtajakausilla saavutetun edistymisen pohjalta. Asiaa analysoitiin verotustyöryhmässä 6. heinäkuuta, 18. syyskuuta ja 8. marraskuuta. Lisäksi siitä keskusteltiin korkean tason työryhmässä 4. lokakuuta ja 23. marraskuuta. Puheenjohtajavaltio toimitti tausta-asiakirjoja tietyistä aiheista ja tiettyjen artiklojen mahdollisesta vaihtoehtoisesta muotoilusta. Ratkaisematta olevien kysymysten analysoinnissa keskityttiin seuraaviin: vähimmäisverotasot, erityisesti verokannat siirtymäkauden päättyessä (1. tammikuuta 2033), sekä maakaasun ja nestekaasun erityiskohtelu; vähimmäisverotasojen indeksointi; teholliset lämpöarvot; liikelentojen määritelmä; puun verotus; tulevan energiaverodirektiivin ja valtioneuvoston päätösten välinen vuorovaikutus ja sekamuotoiset tuotteet.
40. Puheenjohtajavaltio onnistui löytämään mahdollisia kompromissiratkaisuja joihinkin käsiteltyihin aiheisiin. Valtuuskuntien kannat eriävät kuitenkin toisistaan useissa keskeisissä kysymyksissä. Ehdotuksen tarkastelua on näin ollen jatkettava, jotta päästään tasapainoiseen kompromissiratkaisuun.

²³ Asiak. ST 9874/22.

²⁴ Asiak. ST 14736/22.

3) Hallinnollinen yhteistyö verotuksen alalla

a) Direktiivi hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla annetun direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta (DAC8)

41. Komissio esitti 8. joulukuuta 2022 ehdotuksen neuvoston direktiiviksi hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla annetun direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta (DAC8)²⁵.

42. Tällä lainsäädäntöehdotuksella on seuraavat keskeiset tavoitteet:

- a) laajentaa hallinnollista yhteistyötä koskevan direktiivin soveltamisala tietoihin, jotka kryptovarapalvelun tarjoajien on raportoitava kryptovaroilla ja sähköisellä rahalla toteutetuista liiketoimista (siirroista tai vaihdoista). Hallinnollisen yhteistyön laajentamisella tälle uudelle alueelle pyritään auttamaan jäsenvaltioita vastaamaan talouden digitalisaation aiheuttamiin haasteisiin. Ehdotuksen säännöksissä, jotka koskevat huolellisuusmenettelyjä, raportointivaatimuksia ja raportointiin kryptovarapalvelun tarjoajiin sovellettavia muita sääntöjä, otetaan huomioon kryptovarojen raportointikehys sekä yhteiseen tietojenvaihtostandardiin tehdyt muutokset, jotka OECD laati G20-maiden toimeksiannon mukaisesti²⁶. G20-maiden ryhmä hyväksyi kryptovarojen raportointikehysten ja yhteisen tietojenvaihtostandardin muutokset, joiden molempien se katsoo olevan keskeinen lisä automaattista tietojenvaihtoa koskeviin maailmanlaajuisiin standardeihin²⁷.
- b) laajentaa verotustietojen vaihtoa koskevien nykyisten sääntöjen soveltamisalaa sisällyttämällä direktiiviin säännöksiä, jotka koskevat tietojenvaihtoa varakkaiden yksityishenkilöiden rajatylittäviä tilanteita varten annettavista ennakkopäätöksistä sekä automaattista tietojenvaihtoa muulle kuin säilytystilille maksetuista osinkotuloista ja muista vastaavista tuloista. Näin pyritään vähentämään veropetosten, verovilpin ja veronkierron riskiä, sillä hallinnollista yhteistyötä koskevan direktiivin nykyiset säännökset eivät kata tämän tyyppisiä tuloja;

²⁵ Asiak. ST 15829/22 + ADD 1 – ADD 5.

²⁶ <https://www.oecd.org/tax/exchange-of-tax-information/crypto-asset-reporting-framework-and-amendments-to-the-common-reporting-standard.pdf>

²⁷ G20-maiden johtajien Balin julistus 15.–16. marraskuuta 2022, 31 kohta.
(https://www.g20.org/content/dam/gtwenty/gtwenty_new/about_g20/previous-summit-documents/2022-bali/G20%20Bali%20Leaders%27%20Declaration,%2015-16%20November%202022.pdf)

- c) muuttaa eräitä muita hallinnollista yhteistyötä koskevan direktiivin voimassa olevia säännöksiä. Ehdotuksella pyritään erityisesti parantamaan TIN-verotunnisteen raportoimista ja ilmoittamista koskevia sääntöjä, jotta veroviranomaisten olisi helpompi tunnistaa asianomaiset verovelvolliset ja määrätä verot oikein, sekä muuttamaan direktiivin säännöksiä seuraamuksista, joita jäsenvaltioiden on sovellettava henkilöihin, jotka eivät noudata direktiivin nojalla annettua kansallista lainsäädäntöä raportointivaatimuksista.

43. Asiakirjassa ST 13210/23 yhteenvetona esitetyn valmistelutyön jälkeen ja Euroopan parlamentin annettua lausuntonsa neuvosto hyväksyi 17. lokakuuta 2023 neuvoston direktiivin hallinnollisesta yhteistyöstä verotuksen alalla annetun direktiivin 2011/16/EU muuttamisesta²⁸.

b) Automaattinen tietojenvaihto verotuksen alalla EU:n ulkopuolisten lainkäyttöalueiden kanssa

44. Espanjan puheenjohtajakaudella jatkettiin keskusteluja ja teknistä työtä, jotka koskivat EU:n ulkopuolisten lainkäyttöalueiden kanssa toteutettavan verotietojen vaihdon nykytilannetta, riskejä ja mahdollisuuksia, erityisesti näkökohtia, jotka liittyvät henkilötietojen suojaa koskevaan järjestelmään ja sen yhteyteen kansainvälistä hallinnollista yhteistyötä koskevan käsittelyn kanssa.

45. Tätä työtä jatketaan ja siinä nojaututaan myös näistä asioista edellisillä puheenjohtajakausilla käytyihin keskusteluihin.²⁹ Tarkoituksena on varmistaa, että EU:n ulkopuolisten lainkäyttöalueiden kanssa toteutettava kansainvälinen tietojenvaihtojärjestelmä toimii jatkuvasti, mikä on tarpeen yleistä etua koskevista tärkeistä syistä.

²⁸ EUVL, 2023/2226, 24.10.2023, s. 1.

²⁹ Ks. asiak. 10710/23, kohdat 31–32, asiak. 15506/22, kohdat 46–48; asiak. 9970/21, kohdat 81–82; asiak. 14651/21, kohdat 50–59.

c) EU:n sopimukset Andorran, Liechtensteinin, Monacon, San Marinon ja Sveitsin kanssa

46. Puheenjohtajavaltio aloitti korkean tason verotustyöryhmässä keskustelun mahdollisista muutoksista finanssilitietojen automaattista vaihtoa kansainvälisten verosäännösten noudattamisen parantamiseksi koskeviin sopimuksiin, joita EU on tehnyt Andorran, Liechtensteinin, Monacon, San Marinon ja Sveitsin kanssa (muutokset aiempiin sopimuksiin liitettyjen muutospöytäkirjojen muodossa)³⁰.
47. Valtuuskunnille tiedotettiin komission epävirallisesta yhteydenpidosta kyseisten viiden maan hallintoihin tavoitteena selvittää sopimusten mahdollisten muutosten soveltamisalaa. Muutokset koostuisivat pääasiassa tarvittavista yhdenmukaistuksista OECD:n yhteiseen tietojenvaihtostandardiin tehtyjen muutosten kanssa ja muista asiaan liittyvistä mukautuksista.
48. Komissio ilmoitti, että Andorran, Liechtensteinin, Monacon, San Marinon ja Sveitsin viranomaiset ovat ilmaisseet olevansa kiinnostuneita päivittämään EU:n kanssa tehtyjä sopimuksia ja että EU:n jäsenvaltiot hyötyisivät tällaisista päivitetystä sopimuksista.
49. Ensimmäisenä vaiheena puheenjohtajavaltio katsoi aiheelliseksi esittää korkean tason työryhmälle pohdittavaksi, oliko viiden sopimuksen muuttaminen valtuuskuntien mielestä niiden (ja EU:n) etujen mukaista ja oliko niiden mielestä tarpeen jatkaa epävirallista yhteydenpitoa muutosten mahdollisen soveltamisalan täsmentämiseksi. Jos epävirallista yhteydenpitoa jatketaan, komissio tiedottaa asiasta jäsenvaltioille säännöllisesti verotustyöryhmässä.
50. Sen jälkeen kun komission yksiköiden epävirallinen selvitysvaihe on saatu päätökseen, olisi käynnistettävä virallinen prosessi, jonka johdosta aloitetaan tarvittaessa neuvottelut (ja viralliset kuulemiset) EU:n puolesta.

³⁰ EUVL L 268, 1.10.2016, s. 40; EUVL L 225, 19.8.2016, s. 3; EUVL L 339, 24.12.2015, s. 3; EUVL L 346, 31.12.2015, s. 3; EUVL L 339, 24.12.2015, s. 3.

51. Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (erityisesti SEU 16 artiklan 1 ja 6 kohdan) vaatimusten mukaisesti politiikan määrittely, unionin ulkoisen toiminnan muotoilu ja unionin toiminnan johdonmukaisuudesta huolehtiminen kuuluvat neuvoston toimivaltaan. SEUT 218 artiklan 2 kohdan mukaan neuvosto antaa luvan neuvottelujen aloittamiselle, vahvistaa neuvotteluohjeet, antaa luvan unionin ja kolmansien maiden välisten sopimusten allekirjoittamiseen ja tekee sopimukset.
52. SEUT 218 artiklan 3–4 kohdan mukaan komissio esittää suosituksia neuvostolle, joka tekee päätöksen, jolla annetaan lupa aloittaa neuvottelut ja jossa nimetään suunnitellun sopimuksen alan mukaan unionin neuvottelijan tai unionin neuvotteluryhmän johtaja. Neuvosto voi antaa neuvottelijalle ohjeita ja nimetä erityiskomitean (esim. korkean tason verotustyöryhmän), jota on kuultava neuvottelujen aikana. Todettakoon, että neuvoston on voitava ilmaista kantansa asiaan, ja jos sillä on keskusteluihin liittyviä varauksia, ilmoitettava asiasta komissiolle.
53. Muistetaan, että komissio neuvotteli vuonna 2013 muutospöytäkirjat luvan antamisesta komissiolle aloittaa neuvottelut tällaisista sopimuksista tehdyn neuvoston päätöksen perusteella ja ottaen huomioon neuvoston 14. toukokuuta 2013 hyväksymät (ja SEUT 218 ja 115 artiklaan perustuvat) neuvotteluohjeet (neuvotteluvaltuutuksen)³¹.
54. Korkean tason työryhmän kokouksessa 4. lokakuuta 2023 kaikki valtuuskunnat olivat yhtä mieltä siitä, että on EU:n edun mukaista pyrkiä muuttamaan kyseisten viiden maan kanssa tehtyjä voimassa olevia sopimuksia ja että komission yksiköiden suorittama epävirallinen selvitysvaihe näiden maiden kanssa on saatu päätökseen. Jäsenvaltiot olisi tarpeen mukaan pidettävä ajan tasalla asian käsittelyn tilanteesta.
55. Valtuuskunnat sopivat myös, että kyseisten sopimusten mukainen virallinen neuvotteluprosessi käynnistetään vasta, kun (ja vain, jos) neuvosto hyväksyy SEUT 218 artiklan nojalla päätöksen luvan antamisesta komissiolle aloittaa neuvottelut kyseisten viiden maan kanssa.

³¹ Neuvoston päätös ja neuvotteluohjeet ovat asiakirjassa ST 9356/13 RESTREINT UE/EU RESTRICTED. Ks. myös asiakirjassa ST 9506/13 oleva neuvoston pöytäkirja.

d) Arvonlisäveroalan hallinnollinen yhteistyö EU:n ulkopuolisten maiden kanssa

- *Arvonlisäveroja koskevaa hallinnollista yhteistyötä käsittelevässä erityiskauppakomiteassa esitettävä kanta*

56. Komissio antoi 4. syyskuuta 2023 ehdotuksen neuvoston päätökseksi Euroopan unionin ja Euroopan atomienergiayhteisön sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistyneen kuningaskunnan välisellä kauppaa- ja yhteistyösopimuksella perustetussa arvonlisäveroja sekä veroihin ja tulleihin liittyvien saatavien perintää koskevaa hallinnollista yhteistyötä käsittelevässä erityiskauppakomiteassa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta³².

57. Yhdistynyttä kuningaskuntaa käsittelevä työryhmä on toimivaltainen neuvoston valmistelualueen Yhdistynyttä kuningaskuntaa koskevissa asioissa, mutta tämän ehdotuksen osalta kuultiin verotustyöryhmää eikä vastalauseita esitetty.

58. Neuvosto hyväksyi kyseisen päätöksen 16. lokakuuta 2023 (EUVL L 2023/2408, 31.10.2023).

- *Euroopan unionin ja Norjan kuningaskunnan välinen sopimus hallinnollisesta yhteistyöstä, petosten torjunnasta ja saatavien perinnästä arvonlisäverotuksen alalla*

59. Lokakuussa komissio tiedotti valtuuskunnille Norjan viranomaisten kanssa käydyistä neuvotteluista, jotka koskevat hallinnollisesta yhteistyöstä, petosten torjunnasta ja saatavien perinnästä arvonlisäverotuksen alalla tehdyn sopimuksen muuttamista, ja kuuli niitä sopimuksen muutosehdotuksista.

60. Koska valtuuskuntien hyvin laaja enemmistö saattoi hyväksyä muutosehdotukset, puheenjohtajavaltio totesi, että seuraavaksi on odotettava komission ehdotuksia sopimusten allekirjoittamisesta ja tekemisestä SEUT 218 artiklan nojalla.

61. Komissio toimitti ehdotuksensa 24. marraskuuta 2023³³.

³² Asiak. ST 12523/23 + ADD 1.

³³ Asiak.

- *Arvonlisäveroalan hallinnollinen yhteistyö muiden maiden kanssa*

62. Komissio antoi valtuuskunnille korkean tason työryhmässä 4. lokakuuta 2023 tilannekatsauksen alustavasta yhteydenpidosta Australian, Kanadan, Japanin ja Uuden-Seelannin viranomaisten kanssa siltä osin kuin on kyse mahdollisuuksista jatkaa arvonlisäveroalan hallinnollisen yhteistyön valmistelua. Komissio antoi valtuuskunnille myös päivityksen neuvotteluista Kiinan kansantasavallan viranomaisten kanssa ei-sitovan yhteisymmärryspöytäkirjan tekemiseksi (mahdollinen tuleva hallinnollisen yhteistyön kehys EU:n ja Kiinan kansantasavallan välillä arvonlisäveroalalla)³⁴. Komissio ilmoitti, että nämä neuvottelut ovat edelleen keskeytyksissä.

C. VEROPOLITIIKAN KOORDINOINTI (muut kuin lainsäädäntöasiat)

63. Veropolitiikan koordinoinnissa (EU:n verolainsäädännön soveltamisalan ulkopuolella) on tehty tärkeää työtä, jota esitellään seuraavassa. Kansainvälisellä tasolla verotuksen alalla parhaillaan ja tulevaisuudessa tehtävän työn osalta eteen voi tulla tapauksia, joissa jäsenvaltiot voivat harkita, onko EU:n ja sen jäsenvaltioiden edun mukaista antaa panos kyseiseen työhön ja laatia, koordinoida ja esittää unionin ja jäsenvaltioiden toimintapoliittisia kantoja. Sen vuoksi valtuuskunnille tiedotettiin veroasioiden erityisasiantuntijoiden kokouksessa 13. marraskuuta 2023 keskeisistä sovellettavista säännöistä sekä menettelyistä, joita on noudatettava, kun vahvistetaan neuvoston kantoja ja koordinoidaan unionin ja jäsenvaltioiden toimintapoliittisia kantoja verotukseen liittyvissä kysymyksissä kansainvälisellä tasolla. Kyseisen työn on perustuttava tiukasti perussopimusten määräysten mukaiseen toimivaltaan, ja siinä on otettava huomioon vilpittömän yhteistyön periaate sekä EU:n ja sen jäsenvaltioiden kansainvälisen edustuksen yhtenäisyys perussopimusten määräysten ja Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaisesti.

³⁴ Neuvosto hyväksyi 10. maaliskuuta 2021 monin huomautuksin (asiakirja CM 1978/21 LIMITE, lisätietoja asiakirjassa ST 6351/21 LIMITE) sen, että komissio aloittaa neuvottelut Kiinan kansantasavallan viranomaisten kanssa ei-sitovan yhteisymmärryspöytäkirjan tekemiseksi.

1) Yritysverotuksen käytäntösääntöryhmä

64. Käytäntösääntöryhmä kokoontui 3. heinäkuuta, 3. lokakuuta ja 22. marraskuuta 2023.
65. Neuvosto hyväksyi 17. lokakuuta 2023 veroasioissa yhteistyöhaluttomia lainkäyttöalueita koskevan EU:n luettelon puolivuositaisen tarkistuksen, joka julkaistiin Euroopan unionin virallisessa lehdessä 23. lokakuuta 2023³⁵.
66. Laajempi selvitys sisältyy käytäntösääntöryhmän puolivuositaiseen raporttiin³⁶.

2) YK:n päätöslauselma osallistavan ja tehokkaan kansainvälisen veroyhteistyön edistämisestä Yhdistyneissä kansakunnissa

67. YK:n yleiskokous hyväksyi 30. joulukuuta 2022 virallisesti päätöslauselman osallistavan ja tehokkaan kansainvälisen veroyhteistyön edistämisestä (pätöslauselma 77/244).
Pätöslauselmassa YK:n jäsenet pyysivät YK:n pääsihteeriä laatimaan raportin (keskusteltavaksi YK:n yleiskokouksen 78. istunnossa syyskuussa 2023), jossa analysoidaan kaikkia asiaankuuluvia kansainvälisiä oikeudellisia välineitä, muita asiakirjoja ja suosituksia, jotka koskevat kansainvälistä veroyhteistyötä, ottaen täysimääräisesti huomioon olemassa olevat kansainväliset ja monenväliset järjestelyt. Tätä varten pääsihteeri käynnisti kuulemisen helmikuussa 2023.
68. Veroasioiden erityisasiantuntijat kannattivat 8. maaliskuuta 2023 EU:n lausunnon toimittamista. Tämän kannatuksen perusteella korkean tason työryhmä jakoi lausuntoluonnoksen ja hyväksyi sen epävirallisessa hiljaisen hyväksynnän menettelyssä 15. maaliskuuta 2023. Sen jälkeen korkean tason työryhmän puheenjohtaja allekirjoitti lausunnon, ja EU:n ja Ruotsin valtuuskunnat toimittivat sen yhdessä YK:n sihteeristölle³⁷.

³⁵ EUVL C/2023/437, 23.10.2023.

³⁶ Asiak. ST 15757/23.

³⁷ Asiak. ST 7564/23.

69. Korkean tason työryhmässä 25. huhtikuuta 2023 käydyssä keskustelussa valtuuskunnat ilmaisivat tukensa sille, että EU:n jäsenvaltiot koordinoivat YK:n foorumeilla esitettäviä kansainvälistä veroyhteistyötä koskevia yhteisiä kantoja tarvittaessa, samalla kun vältetään päällekkäistä työtä. Korkean tason työryhmälle annettiin tehtäväksi seurata edelleen tilanteen kehittymistä.
70. YK:n pääsihteerin raportti osallistavan ja tehokkaan kansainvälisen veroyhteistyön edistämisestä julkaistiin 8. elokuuta 2023³⁸. Raportissa analysoidaan kansainvälisen veroyhteistyön nykyisiä järjestelyjä ja tarkastellaan erilaisia vaihtoehtoja kansainvälisen veroyhteistyön tehostamiseksi.
71. Veroasioiden erityisasiantuntijoiden kokouksessa 15. syyskuuta 2023 käsiteltiin ehdotusta EU:n ja sen jäsenvaltioiden puolesta esitettäväksi kannaksi veroyhteistyöstä Yhdistyneissä kansakunnissa. Kannassa otetaan huomioon raportin päätelmät. Neuvosto hyväksyi kannan 28. syyskuuta 2023³⁹.
72. Puheenjohtajavaltio ja komissio raportoivat korkean tason työryhmässä 23. marraskuuta 2023 edistymisestä, jota on saavutettu YK:n 78. yleiskokouksen toisessa komiteassa päätöslauselmaehdotuksen osalta.

3) Venäjän hyökkäys Ukraina

73. Ottaen huomioon Venäjän Ukrainaan tekemän hyökkäyksen, johon Valko-Venäjä on osallistunut, neuvoston verotustyöryhmä tarkasteli useita toimenpiteitä, joilla jäsenvaltiot voisivat tukea EU:n rajoittavien toimenpiteiden täytäntöönpanoa ja estää niiden kiertämisen veroyhteistyön välineiden avulla.
74. Ensinnäkin jäsenvaltiot olivat yhtä mieltä siitä, että kaikki verotustarkoituksia varten toteutettu tietojenvaihto Venäjän federaation ja Valko-Venäjän kanssa on keskeytettävä. Toiseksi EU:n jäsenvaltiot tarkastelivat useita toimenpiteitä, joilla pyritään tehostamaan EU:ssa toteutettavan hallinnollisen yhteistyön ja muiden veroalan välineiden käyttöä rajoittavien toimenpiteiden täytäntöönpanon yhteydessä.

³⁸ <https://financing.desa.un.org/document/promotion-inclusive-and-effective-international-tax-cooperation-united-nations-a78235>

³⁹ Asiak. ST 12967/23.

75. Verotustyöryhmä aikoo jatkaa tilanteen seuraamista edellä mainittujen toimenpiteiden osalta, mukaan lukien työ tilapäisellä foorumilla, jonka komissio perusti 3. kesäkuuta 2022 verotuksen täytäntöönpanoa käsitteleväksi jäädyttämisen- ja takavarikointityöryhmän alaryhmäksi.
76. Korkean tason työryhmän kokouksessa 23. marraskuuta 2023 valtuuskunnat panivat merkille komission antaman päivityksen alaryhmän työstä.

4) **Kansainvälinen kehitys**

77. Korkean tason työryhmälle tiedotettiin säännöllisesti veropolitiikan alan kansainvälisestä kehityksestä, joka liittyy erityisesti G20-maiden valtiovarainministerien kokouksiin sekä veropohjan rapautumista ja voitonsiirtoja koskevaan OECD:n ja G20-maiden osallistavaan kehitykseen.
78. Yhdysvaltojen ulkomaisia tilejä koskevaan verosäännösten noudattamislakiin (FATCA) liittyviä asioita on saatettu säännöllisesti valtuuskuntien tietoon korkean tason työryhmän kokouksissa. Niin kutsuttuja sattumanvaraisia yhdysvaltalaisia koskevan kysymyksen osalta Yhdysvaltojen verohallinto julkaisi vuoden 2022 lopussa ilmoituksen, jossa väliaikaisesti lievennetään sääntöjä vaatimustenvastaiseksi toteamisesta vuosien 2022, 2023 ja 2024 puuttuvien TIN-verotunnisteiden vuoksi. Tammikuussa 2023 tämä kehitys saatettiin korkean tason työryhmän tietoon. Korkean tason työryhmän jäsenet korostivat huhtikuussa 2023, että tarvitaan pysyvä ja laajempi ratkaisu, jotta EU:n finanssilaitoksia ei kohdella vaatimustenvastaisina puuttuvien TIN-verotunnisteiden vuoksi tapauksissa, joissa finanssilaitosten ei ole mahdollista kerätä TIN-verotunnisteita. Korkean tason työryhmässä heinäkuussa 2023 valtuuskunnat ehdottivat, että Yhdysvalloille lähetettäisiin kirje, jossa Yhdysvaltoja kehoitettaisiin tarjoamaan pysyvämpi ja laajempi ratkaisu mahdollisimman pian. Sen johdosta puheenjohtajavaltio Espanja lähetti syyskuussa 2023 korkean tason työryhmän puolesta kirjeen Yhdysvalloille. Korkean tason työryhmälle tiedotettiin lokakuussa FATCAN osalta tapahtuneesta kehityksestä. Marraskuussa korkean tason työryhmälle tiedotettiin puheenjohtajavaltio Espanjan ja Yhdysvaltain valtiovarainministeriön 13. marraskuuta pidetystä kokouksesta.

5) Verotusnäkökohdat muuta kuin verotusta koskevilla aloilla

79. Korkean tason työryhmä sopi 19. marraskuuta 2013, että muuta kuin verotusta koskeviin asioihin sisältyviin verosäännöksiin, jotka johtavat jäsenvaltioiden verolainsäädännön tai hallinnollisten käytäntöjen muutoksiin tai joilla on muita verotuksellisia seurauksia, olisi sovellettava ”epävirallista varoituskonetta”. Ilmoittamalla näistä tapauksista järjestelmällisesti veroasiantuntijoille pääsihteeristön avulla on voitu edelleenkin varmistaa, että jäsenvaltioita varoitetaan riittävän ajoissa muun muassa EU:n ja kolmansien maiden välisistä sopimusneuvotteluista. Korkean tason työryhmä seurasi muun muassa neuvoston suositusta yhteisötalouden toimintaedellytysten kehittämistä, tupakoinnin torjuntaa koskevan puitesopimuksen kymmenennessä osapuolikokouksessa esitettävää EU:n kantaa ja tekoällysäädöstä.

6) Ehdotus monenväliseksi yleissopimukseksi kansainvälisten veroriitojen ratkaisuneuvostosta

80. Fiscalis-hankeryhmä esitti 10. maaliskuuta 2023 ehdotuksen monenväliseksi yleissopimukseksi kansainvälisten veroriitojen ratkaisuneuvostosta ja hyödynsi näin veroriitojen ratkaisumekanismeista annetun neuvoston direktiivin (EU) 2017/1852 10 artiklan mukaista mahdollisuutta perustaa pysyvä vaihtoehtoinen riidanratkaisutoimikunta. Korkean tason työryhmälle annettiin asiasta tilannekatsaus 23. marraskuuta 2023.